

3. Typografia i podstawowy skład tekstów 133 – 173

3.1. Podstawowy krój pisma	134
3.2. Uzupełniający krój pisma	142
3.3. Zastępcze kroje pisma	148
3.4. Prawidłowe użycie kroju pisma	152
3.5. Kolorystka tekstu	154
3.6. Hierarchia tytułów	156
3.7. Skład tekstów publikacji	158
3.8. Wyróżnienia	168
3.9. Punktory	172

Podstawowy krój pisma

Podstawowym krojem pisma Systemu Identyfikacji Wizualnej jest font Myriad Pro. Oddaje on charakter Instytucji i dobrze współgra z logo, a jego konstrukcja ułatwia czytanie wielostronicowych publikacji.

— Myriad Pro il.3.1.1.

Myriad Pro to jednoelementowy, bezszeryfowy krój pisma składający się z 40 stylów. Rodzina krojów zawiera wersje Condensed, Normal i Extended w pełnym zakresie grubości. Wszystkie odmiany zaopatrzone są w funkcje standardu OpenType. Posiadają m.in. kapitaliki, cyfry tekstowe, ligatury oraz polskie znaki.

Projektantami serii fontów Myriad Pro dla Adobe Originals są: Robert Slimbach, Carol Twombly, Fred Brady, Christopher Slye.

— Zastosowanie

Do profesjonalnego składu tekstu

Stosowany jest do profesjonalnego składu tekstu: różnego rodzaju publikacji wydawniczych, materiałów promocyjnych, folderów, ulotek.

AaBbCc

DdEeFf

GgHh...

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

ąćęłńóóźź

1234567890 1/2 1/4 1/2 3/4

&@\$%[]/!/?#()=?{}:;<>~`^*"

— Odmiany Myriad Pro il.3.1.2.

W Systemie Identyfikacji Wizualnej Statystyki Publicznej najczęściej stosowanych jest 12 z 40 odmian kroju Myriad Pro:

Odmiany klasyczne

Można stosować zawsze i wszędzie.

- Regular
- Bold
- Italic
- Italic Bold

Odmiany zwężone (Condensed i SemiCondensed)

Stosujemy w tytułach i nagłówkach oraz w tablicach i wykresach z uwagi na ograniczoną ilość miejsca. Nie stosujemy w tekstach ciągłych.

- Condensed
- Bold Condensed
- Condensed Italic
- Bold Condensed Italic
- SemiCondensed
- Bold SemiCondensed
- SemiCondensed Italic
- Bold SemiCondensed Italic

3.1.2. Odmiany Myriad Pro stosowane w SIW

Myriad Pro Regular	ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 1234567890
cyfry nautyczne (tekstowe)	1234567890
ułamki	½ ⅓ ⅔ ¼ ¾
ligatury	ff, fi, fl, ffi, ffl
polskie znaki	ąćęłńóśź

Myriad Pro Bold	ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 1234567890
cyfry nautyczne (tekstowe)	1234567890
ułamki	½ ⅓ ⅔ ¼ ¾
ligatury	ff, fi, fl, ffi, ffl
polskie znaki	ąćęłńóśź

<i>Myriad Pro Italic</i>	<i>ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ</i> <i>abcdefghijklmnopqrstuvwxyz</i> <i>1234567890</i>
cyfry nautyczne (tekstowe)	<i>1234567890</i>
ułamki	<i>½ ⅓ ⅔ ¼ ¾</i>
ligatury	<i>ff, fi, fl, ffi, ffl</i>
polskie znaki	<i>ąćęłńóśź</i>

3.1.

Myriad Pro Bold ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
Italic abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 1234567890

cyfry nautyczne (tekstowe) **1234567890**
 ułamki **½ ⅓ ⅔ ¼ ¾**
 ligatury **ff, fi, fl, ffi, ffl**
 polskie znaki **ąćęłńóśźż**

Myriad Pro SemiCondensed ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 1234567890

cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890
 ułamki ½ ⅓ ⅔ ¼ ¾
 ligatury ff, fi, fl, ffi, ffl
 polskie znaki ąćęłńóśźż

Myriad Pro ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
SemiCondensed Italic abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 1234567890

cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890
 ułamki ½ ⅓ ⅔ ¼ ¾
 ligatury ff, fi, fl, ffi, ffl
 polskie znaki ąćęłńóśźż

Myriad Pro Bold ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
SemiCondensed abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 1234567890

cyfry nautyczne (tekstowe) **1234567890**
 ułamki **½ ⅓ ⅔ ¼ ¾**
 ligatury **ff, fi, fl, ffi, ffl**
 polskie znaki **ąćęłńóśźż**

Myriad Pro Bold ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
SemiCondensed Italic abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 1234567890

cyfry nautyczne (tekstowe) **1234567890**
 ułamki **½ ⅓ ⅔ ¼ ¾**
 ligatury **ff, fi, fl, ffi, ffl**
 polskie znaki **ąćęłńóśźż**

Myriad Pro Condensed ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 1234567890

cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890
 ułamki ½ ⅓ ⅔ ¼ ¾
 ligatury ff, fi, fl, ffi, ffl
 polskie znaki ąćęłńóśźż

3.1.

Myriad Pro Condensed ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
Italic abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 1234567890
 cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890
 ułamki ½ ⅓ ⅔ ¼ ¾
 ligatury ff, fi, fl, ffi, ffl
 polskie znaki qćęłńóśź

Myriad Pro Bold ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
Condensed abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 1234567890
 cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890
 ułamki ½ ⅓ ⅔ ¼ ¾
 ligatury ff, fi, fl, ffi, ffl
 polskie znaki ąćęłńóśź

Myriad Pro Bold ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
Condensed Italic abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 1234567890
 cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890
 ułamki ½ ⅓ ⅔ ¼ ¾
 ligatury ff, fi, fl, ffi, ffl
 polskie znaki qćęłńóśź

Dopuszcza się stosowanie całej rodziny fontów Myriad Pro.

W sytuacji, w której niemożliwe jest zastosowanie fontów z rodziny Myriad Pro dopuszcza się zamianę na font wskazany w Systemie Identyfikacji Wizualnej jako font uzupełniający – Fira Sans.

Uzupełniającym krojem pisma w identyfikacji wizualnej jest Fira Sans.

— Fira Sans il.3.2.1.

Fira Sans jest to współczesny, bezszeryfowy i jednoelementowy krój pisma składający się z 66 stylów. Rodzina krojów zawiera wersje Normal, Condensed i Extra Condensed w pełnym zakresie grubości. Wszystkie odmiany zaopatrzone są w funkcje standardu OpenType. Posiadają m.in. kapitaliki, cyfry tekstowe, ligatury oraz polskie znaki.

Głównym projektantem fontu jest Carrois Apostrophe. Fira Sans początkowo dostępna była pod licencją Apache, a następnie wydana ponownie na licencji SIL Open Font.

— Zastosowanie

Do tworzenia treści cyfrowych

Font wykorzystywany jest m.in. na stronach internetowych, banerach reklamowych, w prezentacjach PowerPoint.

Do użytku biurowego

Funkcjonuje jako font do użytku biurowego, w tym głównie do tworzenia pism, notatek, listów oraz pozostałych dokumentów.

Font zastępczy dla Myriad Pro

Dopuszcza się również do składu publikacji w sytuacji, gdy nie jest możliwe zastosowanie podstawowego kroju pisma.

AaBbCc

DdEeFf

GgHh...

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

ąćęńóśź

1234567890 1/2 1/4 1/2 3/4

&@%[]/!#()=?{::;<>~^*"

— Odmiany Fira Sans il.3.2.2.

W Systemie Identyfikacji Wizualnej Statystyki Publicznej najczęściej stosowanych jest 8 z 66 odmian kroju Fira Sans:

Odmiany klasyczne

Można stosować zawsze i wszędzie.

- Regular
- SemiBold
- Italic
- SemiBold Italic

Odmiany zwężone (Extra Condensed)

Stosujemy w tytułach i nagłówkach oraz w tablicach i wykresach z uwagi na ograniczoną ilość miejsca. Nie stosujemy w tekstach ciągłych.

- Extra Condensed
- Extra Condensed SemiBold
- Extra Condensed Italic
- Extra Condensed SemiBold Italic

3.2.2. Odmiany Fira Sans stosowane w SIW 3.1.2. Odmiany Myriad Pro stosowane w SIW

Fira Sans	ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 1234567890
cyfry nautyczne (tekstowe)	1234567890
ułamki	1/2 1/3 2/3 1/4 3/4
ligatury	fi, fl,
polskie znaki	ąćęłńóśź

Fira Sans SemiBold	ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 1234567890
cyfry nautyczne (tekstowe)	1234567890
ułamki	1/2 1/3 2/3 1/4 3/4
ligatury	fi, fl,
polskie znaki	ąćęłńóśź

<i>Fira Sans Italic</i>	<i>ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 1234567890</i>
cyfry nautyczne (tekstowe)	<i>1234567890</i>
ułamki	<i>1/2 1/3 2/3 1/4 3/4</i>
ligatury	<i>fi, fl,</i>
polskie znaki	<i>ąćęłńóśź</i>

3.2. **Fira Sans SemiBold Italic** ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890

ułamki 1/2 1/3 2/3 1/4 3/4

ligatury fi, fl,

polskie znaki ąćęłńóśź

Fira Sans Extra Condensed ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890

ułamki 1/2 1/3 2/3 1/4 3/4

ligatury fi, fl,

polskie znaki ąćęłńóśź

Fira Sans Extra Condensed Italic ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890

ułamki 1/2 1/3 2/3 1/4 3/4

ligatury ff, fi, fl, ffi, ffl

polskie znaki ąćęłńóśź

Fira Sans Extra Condensed SemiBold ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890

ułamki 1/2 1/3 2/3 1/4 3/4

ligatury fi, fl,

polskie znaki ąćęłńóśź

Fira Sans Extra Condensed SemiBold Italic ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

cyfry nautyczne (tekstowe) 1234567890

ułamki 1/2 1/3 2/3 1/4 3/4

ligatury fi, fl,

polskie znaki ąćęłńóśź

Dopuszcza się stosowanie całej rodziny fontów Fira Sans.

W sytuacji, gdy niemożliwe jest zastosowanie czcionek z rodziny Fira Sans dopuszcza się zamianę na font wskazany w systemie identyfikacji jako font zastępczy – Arial

Zastępcze kroje pisma

W sytuacjach, gdy istnieje ryzyko, że font Fira Sans nie będzie funkcjonował prawidłowo zaleca się zamianę na systemowy krój Arial.

— Arial il.3.3.1.

Arial to jeden z powszechnie stosowanych fontów. Jest bezszeryfowy, jednoelementowy, rekomendowany jako czytelny dla osób z wadami wzroku.

Rodzina krojów zawiera kilka odmian, jednak w Systemie Identyfikacji Wizualnej Statystyki Publicznej korzysta się tylko z wersji podstawowej, dostępnej z oprogramowaniem Microsoft Windows: Arial, Arial Bold, Arial Italic, Arial Bold Italic.

— Zastosowanie

Font zastępczy dla Fira Sans

Jego stosowanie dopuszcza się, gdy użycie fontu Fira Sans jest niemożliwe.

Font zastępczy do arkuszy kalkulacyjnych

W przypadku tablic, wykresów oraz wszelkich prac związanych z zastosowaniem arkuszy kalkulacyjnych zaleca się stosowanie kroju Arial.

Font zastępczy dla materiałów cyfrowych

Jego stosowanie zaleca się również w materiałach wyświetlanych na ekranie jako alternatywa dla Fira Sans oraz do korespondencji elektronicznej (e-mail).

AaBbCc

Dd...

Arial ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz ąćęłńóśź
1234567890 &@\$_%[]!/?#()=?{}:;<>~`^*"

Arial Bold ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz ąćęłńóśź
1234567890 &@\$_%[]!/?#()=?{}:;<>~`^*"

Arial Italic ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz ąćęłńóśź
1234567890 &@\$_%[]!/?#()=?{}:;<>~`^*"

Arial Bold Italic ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz ąćęłńóśź
1234567890 &@\$_%[]!/?#()=?{}:;<>~`^*"

3.3.

W składach tekstów matematycznych stosujemy zastępczy font Cambria Math

— Cambria Math il.3.3.3.

Cambria Math jest to font 2-elementowy, szeryfowy. Jest jedną z odmian rodziny fontów Cambria. Posiada m.in. kapitaliki, cyfry tekstowe oraz odpowiednie symbole matematyczne, grekę, operatory matematyczne i znaki specjalne. Stosowany jest w systemowej wersji, dostępnej z oprogramowaniem Microsoft Windows: Cambria Math.

— Zastosowanie

Font zastępczy dla wzorów matematycznych

il.3.3.2.

Stosowany jest wyłącznie do zapisów wzorów matematycznych w tekstach biurowych, publikacjach, w materiałach cyfrowych jako alternatywa dla fontu podstawowego i uzupełniającego. Nie zezwala się na używanie go w tekstach ciągłych.

3.3.2. Przykłady wzorów matematycznych

$$\sigma_j = \sqrt{\frac{\sum_{k=1}^N (x_{jk} - \eta_j)^2}{N}}$$

$$\sigma_j^2 = \frac{\sum_{k=1}^N (x_{jk} - \eta_j)^2}{N}$$

$$(\Delta \eta_j, \Delta \sigma_j) = (\eta_j - \eta_0, \sigma_j - \sigma_0)$$

$$(\eta'_j, \Delta \sigma'_j) = \left(\frac{\Delta \eta_j - \Delta \bar{\eta}_i}{\sigma_{\eta_i}}, \frac{\Delta \sigma_j}{\sigma_{\eta_i}} \right)$$

$$\Delta m_{s\eta} = \frac{\sum_{i=1}^M (\Delta \eta'_i - \Delta \eta'_{i,aw}) (\Delta \eta'_i - \Delta \eta'_{i,aw})}{\sum_{i=1}^M (\Delta \eta'_i - \Delta \eta'_{i,aw})^2}$$

$$\Delta m_{s\sigma max} = \frac{\max(\Delta \sigma'_j)}{\sqrt{\sum_{i=1}^M (\Delta \eta'_i - \Delta \eta'_{i,aw})^2}}$$

$$\Delta m_{s\sigma^2 max} = \frac{\sqrt{\max(\Delta \sigma'^2_j)}}{\sqrt{\sum_{i=1}^M (\Delta \eta'_i - \Delta \eta'_{i,aw})^2}}$$

3.3.3. Cambria Math

AaBbCc
Dd...

Cambria Math ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz ąęńóśź
1234567890 &@\$%[]/!/?#()=?{}:;<>~`^*"

3.4.

Prawidłowe użycie kroju pisma

Zestawienie obok systematyzuje używanie poszczególnych krojów pisma w Systemie Identyfikacji Wizualnej Statystyki Publicznej.

il.3.4.1.

3.4.1. Podsumowanie zasad używania krojów pisma w identyfikacji wizualnej GUS i US

Myriad Pro – materiały do druku przygotowane profesjonalnie, materiały promocyjne, publikacje i inne wydawnictwa

Fira Sans – materiały cyfrowe, strony internetowe, prezentacje multimedialne, materiały promocyjne

– materiały biurowe, dokumenty, listy, notatki, pisma

Arial – materiały cyfrowe biurowe, e-mail, prezentacje multimedialne, tablice, wykresy

Cambria Math – zapisy wzorów matematycznych

— Odmiany klasyczne
Można stosować zawsze i wszędzie.

— Odmiany zwężone
Stosujemy w tytułach i nagłówkach oraz tablicach i wykresach ze względu na ograniczoną ilość miejsca. Nie stosujemy w tekstach ciągłych.

Kolorystyka tekstów w Systemie Identyfikacji Wizualnej Statystyki Publicznej jest ściśle związana z kolorystyką opisaną w rozdziale 4. Kolorystyka.

— Stosowanie koloru w tekście na białym tle: il.3.5.1.

- 1 **W długich tekstach**
W długich tekstach ciągłych zaleca się używanie koloru czarnego dla tekstów w języku polskim i szarego (70% czerni) dla tekstów obcojęzycznych. W przypadku użycia edytora tekstu MS Word możliwe jest wybranie nasycenia 65% (-35% czerni).
- 2 **W krótkich tekstach**
W krótkich tekstach, np. w tytułach i nagłówkach, możliwe jest stosowanie wyróżnień w kolorach jednolitych Systemu Identyfikacji Wizualnej. Pełne nasycenie dla tekstów w języku polskim i 70% nasycenia dla tekstów obcojęzycznych.

W indywidualnie zaprojektowanych materiałach możliwe są odstępstwa od tych reguł.

LOREM IPSUM DOLOR

2 **Lorem ipsum dolor** *tytuły w j. polskim – 100% nasycenia*
Lorem ipsum dolor *tytuły obcojęzyczne – 70% nasycenia*

2 **Lorem ipsum dolor**
Lorem ipsum dolor

2 **Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.**
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

tekst ciągły, j. polski, – czarny 100%

1 Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem. Vivamus sit amet est mi. Sed nec tempor augue. Maecenas tristique orci sed dui venenatis sollicitudin. Ut erat dui, pretium sed justo eu, consectetur fermentum justo. Donec a ligula nec ante varius molestie quis et elit. Mauris in augue malesuada, ultrices tortor eget, consequat quam. Ut eu nisi ligula. volutpat nulla ac vulputate vehicula. Donec vel ullamcorper diam.

tekst ciągły, obcojęzyczny – szary, 70% czerni

1 Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Praesent condimentum ex risus, sed pharetra neque gravida a. Vivamus lacinia ornare ex. Integer vel vestibulum orci. Integer sed ultrices lorem. Aliquam erat volutpat. Mauris a viverra velit. Vestibulum molestie est eu leo eleifend suscipit. Donec sed dictum lacus, quis convallis dui.

2 **Maecenas non egestas ante.**
Maecenas non egestas ante.

>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem. Vivamus sit amet est mi. Sed nec tempor augue. Maecenas tristique orci sed dui venenatis sollicitudin. Ut erat dui, pretium sed justo eu, consectetur fermentum justo. Donec a ligula nec ante varius molestie quis et elit. Mauris in augue malesuada, ultrices tortor eget, consequat quam. Ut eu nisi ligula. Fusce volutpat nulla ac vulputate vehicula. Donec vel ullamcorper diam.

Proin ullamcorper lorem dapibus maximus elementum. Aliquam a orci ut justo porttitor aliquet at sit amet neque. Fusce quam libero, porta eu elit ut, mattis facilisis libero. Vestibulum mollis gravida leo. Aliquam et cursus nulla. Vivamus vel augue gravida, aliquam magna in, placerat urna. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

2 Wykres 63. **Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.**
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

Lorem ipsum	1
	2
	3
	4

Nullam sodales euismod felis ut feugiat. Suspendisse vitae justo ex. Vivamus quis lectus pretium, tincidunt mauris non, lacinia ex. Cras vulputate quis nisi vulputate pharetra. Vestibulum lacinia tincidunt scelerisque. Suspendisse potenti. Suspendisse enim ligula, ultrices non nunc sit amet, congue pharetra ipsum.

100

154 Księga Identyfikacji Wizualnej Statystyki Publicznej

155

Tytuły odzwierciedlają strukturę dokumentu; rangę tytułu różnicujemy stopniem i krojem pisma oraz poziomem numeracji (jeśli występuje).

Standardowo stosuje się trzy rzędy tytułów, wszystkie występują w odmianie pogrubionej. Tłumaczenia obcojęzyczne występują w odmianie pogrubionej kursywy i są ok. 10–20% mniejsze.

— Hierarchia tytułów il.3.6.1.

- 1 **Tytuł pierwszego rzędu**
Optymalny stopień tytułów I rzędu w publikacjach, w formacie A4 i zbliżonych to 16 pkt. – wersja polska, 14 pkt. – wersja obcojęzyczna.
- 2 **Tytuł drugiego rzędu**
Optymalny stopień tytułów II rzędu w publikacjach, w formacie A4 i zbliżonych to 13 pkt. – wersja polska, 12 pkt. – wersja obcojęzyczna.
- 3 **Trzeci rząd i następne**
Optymalny stopień tytułów III rzędu w publikacjach, w formacie A4 i zbliżonych to 11 pkt. – wersja polska, 10 pkt. – wersja obcojęzyczna.

Stopień kroju pisma tytułów należy dobrać tak, aby harmonijnie współgrały z tekstem głównym. Ilustracja obok pokazuje jedynie zalecane rozmiary kroju pisma w hierarchii tytułów dla publikacji w formatach A4 i zbliżonych.

LOREM IPSUM DOLOR

- 1 **Lorem ipsum dolor** *Lorem ipsum dolor* *tytuły pierwszego rzędu*
16 pkt., Myriad Pro Bold
14 pkt., Myriad Pro Bold Italic
- 2 **Lorem ipsum dolor** *Lorem ipsum dolor* *tytuły drugiego rzędu*
13 pkt., Myriad Pro Bold
12 pkt., Myriad Pro Bold Italic
- 3 **Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.** *Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.* *tytuły trzeciego rzędu*
11 pkt., Myriad Pro Bold
10 pkt., Myriad Pro Bold Italic

tekst ciągły
9,5 pkt., Myriad Pro

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem. Vivamus sit amet est mi. Sed nec tempor augue. Maecenas tristique orci sed dui venenatis sollicitudin. Ut erat dui, pretium sed justo eu, consectetur fermentum justo. Donec a ligula nec ante varius molestie quis et elit. Mauris in augue malesuada, ultrices tortor eget, consequat quam. Ut eu nisi ligula. Fusce volutpat nulla ac vulputate vehicula. Donec vel ullamcorper diam.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Praesent condimentum ex risus, sed pharetra neque gravida a. Vivamus lacinia ornare ex. Integer vel vestibulum orci. Integer sed ultrices lorem. Aliquam erat volutpat. Mauris a viverra velit. Vestibulum molestie est eu leo eleifend suscipit. Donec sed dictum lacus, quis convallis dui.

- 3 **Maecenas non egestas ante.** *Maecenas non egestas ante.*
 Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem. Vivamus sit amet est mi. Sed nec tempor augue. Maecenas tristique orci sed dui venenatis sollicitudin. Ut erat dui, pretium sed justo eu, consectetur fermentum justo. Donec a ligula nec ante varius molestie quis et elit. Mauris in augue malesuada, ultrices tortor eget, consequat quam. Ut eu nisi ligula. Fusce volutpat nulla ac vulputate vehicula. Donec vel ullamcorper diam.

Proin ullamcorper lorem dapibus maximus elementum. Aliquam a orci ut justo porttitor aliquet at sit amet neque. Fusce quam libero, porta eu elit ut, mattis facilisis libero. Vestibulum mollis gravida leo. Aliquam et cursus nulla. Vivamus vel augue gravida, aliquam magna in, placerat urna. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

Wykres 63. **Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.**
 Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

Lorem ipsum
 Lorem ipsum

1 2 3 4

Nullam sodales euismod felis ut feugiat. Suspendisse vitae justo ex. Vivamus quis lectus pretium, tincidunt mauris non, lacinia ex. Cras vulputate quis nisi vulputate pharetra. Vestibulum lacinia tincidunt scelerisque. Suspendisse potenti. Suspendisse enim ligula, ultrices non nunc sit amet, congue pharetra ipsum.

100

— Wyrównanie tekstu il.3.7.1.

- 1 Justowanie pełne**
W większości przypadków tekstów ciągłych zalecane jest pełne justowanie tekstów.
- 2 Justowanie do lewej**
Wyrównanie do lewej zaleca się w przypadku krótkich tekstów, tytułów, nagłówek, w przypadku wąskiej kolumny tekstu, tytułów lub tekstu w dużym rozmiarze.
- 3 Justowanie do środka**
Wyrównanie tekstu do środka dopuszczalne jest w tablicach, wykresach, nagłówkach pism biurowych oraz, gdy jest to najlepsze rozwiązanie biorąc pod uwagę nośnik i format.
- 4 Justowanie do prawej**
Wyrównanie tekstu do prawej dopuszczalne jest wyłącznie w tablicach i wykresach.

— Dzielenie wyrazów

Zgodnie z zasadami pisowni
Dzielenie wyrazów pozwala uzyskać jednolity wygląd tekstu. We wszystkich wariantach wyrównywania tekstu stosuje się dzielenie wyrazów zgodnie z zasadami pisowni.

Nie więcej niż trzy przeniesienia po sobie
Dla uzyskania jednolitego wyglądu tekstu nie należy stosować więcej niż trzy przeniesienia po sobie.

W tytułach i hasłach wyrazów nie dzielimy
Dla zachowania przejrzystości tekstu nie dzielimy wyrazów w tytułach i hasłach.

LOREM IPSUM DOLOR

>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem. Vivamus sit amet est mi. Sed nec tempor augue. Maecenas tristique orci sed dui venenatis sollicitudin. Ut erat dui, pretium sed justo eu, consectetur fermentum justo. Donec a ligula nec ante varius molestie quis et elit. Mauris in augue malesuada, ultrices tortor eget, consequat quam. Ut eu nisi ligula. Fusce volutpat nulla ac vulputate vehicula. Donec vel ullamcorper diam.

Wykres 42. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. (Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem.)
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. (Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem.)

>Lorem ipsum
Lorem ipsum
Lorem ipsum dolor
Lorem ipsum dolor
Lorem
Lorem
Lorem ipsum dolor
Lorem ipsum dolor

Maecenas non egestas ante.
Maecenas non egestas ante.

>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem. Vivamus sit amet est mi. Sed nec tempor augue. Maecenas tristique orci sed dui venenatis sollicitudin. Ut erat dui, pretium sed justo eu, consectetur fermentum justo. Donec a ligula nec ante varius molestie quis et elit. Mauris in augue malesuada, ultrices tortor eget, consequat quam. Ut eu nisi ligula. Fusce volutpat nulla ac vulputate vehicula. Donec vel ullamcorper diam.

Proin ullamcorper lorem dapibus maximus elementum. Aliquam a orci ut justo porttitor aliquet at sit amet neque. Fusce quam libero, porta eu elit ut, mattis facilisis libero. Vestibulum mollis gravida leo. Aliquam et cursus nulla. Vivamus vel augue gravida, aliquam magna in, placerat urna. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

Wykres 43. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem.	2012	2013	2014	2015
	Lorem ipsum dolor sit amet Lorem ipsum dolor sit amet			

Nullam sodales euismod felis ut feugiat. Suspendisse vitae justo ex. Vivamus quis lectus pretium, tincidunt mauris non, lacinia ex. Cras vulputate quis nisi vulputate pharetra. Vestibulum lacinia tincidunt scelerisque. Suspendisse potenti. Suspendisse enim ligula, ultrices non nunc sit amet,

— Rozmiar tekstu il.3.7.2. / il. 3.7.3.

Optimalny stopień kroju pisma

Sugerowany stopień kroju pisma w tekście ciągłym dla formatu A4 lub zbliżonego to 9,5 pkt.

Minimalna wielkość

W tekście ciągłym minimalny stopień kroju pisma gwarantujący jego czytelność to 7 pkt.

Stopień kroju pisma w materiałach profesjonalnie projektowanych oraz krótkich tekstach i hasłach w materiałach promocyjnych, należy dobierać mając na uwadze format nośnika i odbiorcę treści. Powinien być dobrany tak, by teksty nie były zbyt ciężkie i przytłaczające.

— Interlinia il.3.7.2. / il. 3.7.3.

Interlinia ma duży wpływ na czytanie tekstu. Im większy stopień kroju pisma, tym mniejsza interlinia.

Optimalna interlinia dla tekstu 9,5 pkt.

Sugerowany stopień interlinii w przypadku fontu Myriad Pro to 11,5 pkt. i 12 pkt. w przypadku fontu Fira Sans.

Optimalna interlinia dla tekstu 7 pkt.

Sugerowany stopień interlinii w przypadku fontu Myriad Pro to 8,5 pkt. i 9 pkt. w przypadku fontu Fira Sans.

W przypadku luźnego składu tekstu z dużym światłem między wyrazami, rozmiar interlinii powinien być indywidualnie dobrany.

3.7.2. Optimalne rozmiary tekstów dla formatu A4 i zbliżonych – przykłady w skali 1:1

Myriad Pro / teksty publikacji – 9,5 pkt., interlinia – 11,5 pkt.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem. Vivamus sit amet est mi. Sed nec tempor augue. Maecenas tristique orci sed dui venenatis sollicitudin. Ut erat dui, pretium sed justo eu, consectetur fermentum justo. Donec a ligula nec ante varius molestie quis et elit. Mauris in augue malesuada, ultrices tortor eget, consequat quam. Ut eu nisi ligula. Fusce volutpat nulla ac vulputate vehicula. Donec vel ullamcorper diam.

Fira Sanst / teksty biurowe – 9,5 pkt., interlinia – 12 pkt.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem. Vivamus sit amet est mi. Sed nec tempor augue. Maecenas tristique orci sed dui venenatis sollicitudin. Ut erat dui, pretium sed justo eu, consectetur fermentum justo. Donec a ligula nec ante varius molestie quis et elit. Mauris in augue malesuada, ultrices tortor eget, consequat quam. Ut eu nisi ligula. Fusce volutpat nulla ac vulputate vehicula. Donec vel ullamcorper diam.

3.7.3. Minimalne rozmiary tekstów dla formatu A4 i zbliżonych – przykłady w skali 1:1

Myriad Pro / teksty publikacji – 7 pkt., interlinia – 8,5 pkt.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem. Vivamus sit amet est mi. Sed nec tempor augue. Maecenas tristique orci sed dui venenatis sollicitudin. Ut erat dui, pretium sed justo eu, consectetur fermentum justo. Donec a ligula nec ante varius molestie quis et elit. Mauris in augue malesuada, ultrices tortor eget, consequat quam. Ut eu nisi ligula. Fusce volutpat nulla ac vulputate vehicula. Donec vel ullamcorper diam.

Fira Sanst / teksty biurowe – 7 pkt., interlinia – 9 pkt.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Fusce tortor ligula, placerat et massa eget, sollicitudin ultrices lorem. Vivamus sit amet est mi. Sed nec tempor augue. Maecenas tristique orci sed dui venenatis sollicitudin. Ut erat dui, pretium sed justo eu, consectetur fermentum justo. Donec a ligula nec ante varius molestie quis et elit. Mauris in augue malesuada, ultrices tortor eget, consequat quam. Ut eu nisi ligula. Fusce volutpat nulla ac vulputate vehicula. Donec vel ullamcorper diam.

— Akapity

W celu zwiększenia czytelności tekstu ciągłego zaleca się oddzielanie poszczególnych akapitów od siebie poprzez zwiększenie interlinii lub stosowanie wcięcia w akapicie. Zastosowanie podziałów jest uzależnione od rodzaju tekstu, jego wielkości, rozmiaru czcionki i szerokości łamu.

Dopuszcza się dowolne sposoby podziału łamu:

Oddzielanie pustym wierszem il.3.7.4.

Poszczególne fragmenty można oddzielać odległością równą połowie interlinii tekstu (½ pustego wiersza).

Wcięcie na początku akapitu il.3.7.5.

Poszczególne fragmenty można oddzielać stosując wcięcia akapitowe o szerokości 4-8 mm, w zależności od rozmiaru czcionki i szerokości łamu.

Podziały łączone il.3.7.6.

Dopuszcza się także stosowanie obu podziałów w jednym tekście.

3.7.4. Oddzielanie akapitów pustym wierszem

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Etiam gravida porta ligula at condimentum. Quisque a lobortis justo. In hac habitasse platea dictumst. Nullam vitae felis eget purus rutrum congue. Sed tincidunt erat nec justo euismod consequat. Etiam malesuada sed est tincidunt elementum. Nunc nec dui quis purus laoreet aliquam sit amet nec odio. Nunc facilisis lacinia urna at maximus. Curabitur eget suscipit lacus, vitae euismod ipsum.

½ pustego wiersza

Duis egestas vestibulum nulla, non eleifend neque tincidunt ac. Curabitur at lobortis quam, eu dictum odio. Morbi vitae sollicitudin eros. Suspendisse rutrum, elit eget feugiat laoreet, nulla libero porta diam, nec suscipit nunc felis vel erat.

½ pustego wiersza

Proin scelerisque, metus id posuere hendrerit, arcu felis pellentesque velit, id lacinia arcu enim et est. Praesent gravida enim imperdiet dolor lacinia, vel maximus neque condimentum. In hac habitasse platea dictumst.

3.7.5. Wcięcie na początku akapitu

4-8mm → Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Etiam gravida porta ligula at condimentum. Quisque a lobortis justo. In hac habitasse platea dictumst. Nullam vitae felis eget purus rutrum congue. Sed tincidunt erat nec justo euismod consequat. Etiam malesuada sed est tincidunt elementum. Nunc nec dui quis purus laoreet aliquam sit amet nec odio. Nunc facilisis lacinia urna at maximus. Curabitur eget suscipit lacus, vitae euismod ipsum.

4-8mm → Duis egestas vestibulum nulla, non eleifend neque tincidunt ac. Curabitur at lobortis quam, eu dictum odio. Morbi vitae sollicitudin eros. Suspendisse rutrum, elit eget feugiat laoreet, nulla libero porta diam, nec suscipit nunc felis vel erat.

4-8mm → Proin scelerisque, metus id posuere hendrerit, arcu felis pellentesque velit, id lacinia arcu enim et est. Praesent gravida enim imperdiet dolor lacinia, vel maximus neque condimentum. In hac habitasse platea dictumst.

3.7.6. Wcięcie na początku akapitu i podział pustym wierszem

4-8mm → Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Etiam gravida porta ligula at condimentum. Quisque a lobortis justo. In hac habitasse platea dictumst. Nullam vitae felis eget purus rutrum congue. Sed tincidunt erat nec justo euismod consequat. Etiam malesuada sed est tincidunt elementum. Nunc nec dui quis purus laoreet aliquam sit amet nec odio. Nunc facilisis lacinia urna at maximus. Curabitur eget suscipit lacus, vitae euismod ipsum.

½ pustego wiersza

4-8mm → Duis egestas vestibulum nulla, non eleifend neque tincidunt ac. Curabitur at lobortis quam, eu dictum odio. Morbi vitae sollicitudin eros. Suspendisse rutrum, elit eget feugiat laoreet, nulla libero porta diam, nec suscipit nunc felis vel erat.

½ pustego wiersza

4-8mm → Proin scelerisque, metus id posuere hendrerit, arcu felis pellentesque velit, id lacinia arcu enim et est. Praesent gravida enim imperdiet dolor lacinia, vel maximus neque condimentum. In hac habitasse platea dictumst.

3.7.

— Światło międzywyrazowe (tracking) il.3.7.8.

W tekstach ciągłych światło międzywyrazowe powinno być ustawione na zero (automatyczne).

W profesjonalnym składzie tekstu, dla osiągnięcia jednolitego wyglądu tekstu ciągłego dopuszcza się pewne modyfikacje światła w przedziale od $-20/1000\text{ems}$ do $+20/1000\text{ems}$.

W indywidualnie zaprojektowanych materiałach możliwe są odstępstwa od tych reguł. Światło międzywyrazowe może nieznacznie odbiegać od przyjętych ram, jednak nie może zniekształcać kroju pisma lub płynnego rytmu wiersza.

— Światło międzyliterowe (kerning) il.3.7.9.

W programach do profesjonalnego składu tekstu zaleca się ustawienie optycznej regulacji światła międzyliterowych. Zapewnia to harmonijny odbiór wizualny całych wyrazów.

3.7.8. Przykładowe zastosowanie zmiany światła międzywyrazowego

światło międzywyrazowe $-20/1000\text{ems}$

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

światło międzywyrazowe 0ems

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

światło międzywyrazowe $+20/1000\text{ems}$

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

3.7.9. Różnica między metryczną a optyczną regulacją światła pomiędzy literami

Metrics kerning
Optical kerning

Lorem ipsum

3.7.

— Ligatury il.3.7.10.

Ligatury są specjalnie tworzonymi znakami pisarskimi dla najczęściej występujących w wyrazach grup liter, które zawierają znaki o kolidującym ze sobą rysunku.

Ligatury stosujemy w przypadku, gdy font daje taką możliwość.

— Duże litery (wersaliki, kapitaliki) il.3.7.11.

Wersaliki – duże litery stosuje się zawsze, gdy wynika to z zasad pisowni.

Kapitaliki – tzw. duże małe litery (duże litery o wyglądzie wersalików, ale wielkości zbliżonej do małych liter) mogą zastępować wersaliki w cyfrach rzymskich i arabskich.

— Znaki specjalne il.3.7.12.

W profesjonalnym składzie w tekście ciągłym można używać cyfr tekstowych oraz ułamków firetowych. Dostępne są one w zestawie znaków specjalnych kroju pisma Myriad Pro oraz Fira Sans.

W tablicach i wykresach zawsze używamy cyfr tabelarycznych (o równej szerokości) w wersji liniowej.

3.7.10. Przykłady ligatur jakie oferuje font Myriad Pro i Fira Sans



3.7.11. Wersaliki i kapitaliki

Wersaliki	ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
Małe litery	abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
Kapitaliki	ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

3.7.12. Cyfry tekstowe i tabelaryczne

Cyfry tabelaryczne	1234567890	} stosowane w tekście ciągłym, tablicach i wykresach
Ułamki	0,5 0,33 0,75 0,5	
Cyfry tekstowe	1234567890	} dopuszczane w tekście ciągłym
Ułamki	1/2 1/3 2/3 1/4 3/4	

Wyróżnienia

— Wyróżnienia stosowane w profesjonalnym składzie tekstu il.3.8.1.

1 Pogrubienie

W profesjonalnym składzie tekstu można wyróżnić fragment tekstu lub wyrażenia poprzez zastosowanie odmiany pogrubionej w stosunku do tekstu podstawowego. Stosowane głównie w tytułach i nagłówkach, rzadziej w tekście ciągłym.

2 Kolorystyka

W profesjonalnym składzie tekstu (na białym tle), można wyróżnić tytuły i nagłówki zmieniając ich kolor (patrz pkt. 3.5. Kolorystyka tekstu). Nie stosujemy wyróżnień kolorem tekstów ciągłych.

3 Pionowa linia i apla

W programach do profesjonalnego składu tekstu (na białym tle) zaleca się wyróżnianie tekstu za pomocą pionowej linii w kolorze z Systemu Identyfikacji Wizualnej szarej apli o nasyceniu w przedziale 10–20% czerni. Można tak wyróżniać wyłącznie fragment w tekście ciągłym – minimum dwa wiersze tekstu. Wysokość linii obejmuje wyróżniany fragment, a szerokość apli jest równa szerokości łamu. Wyróżniany fragment tekstu należy cofnąć do linii wcięcia akapitowego.

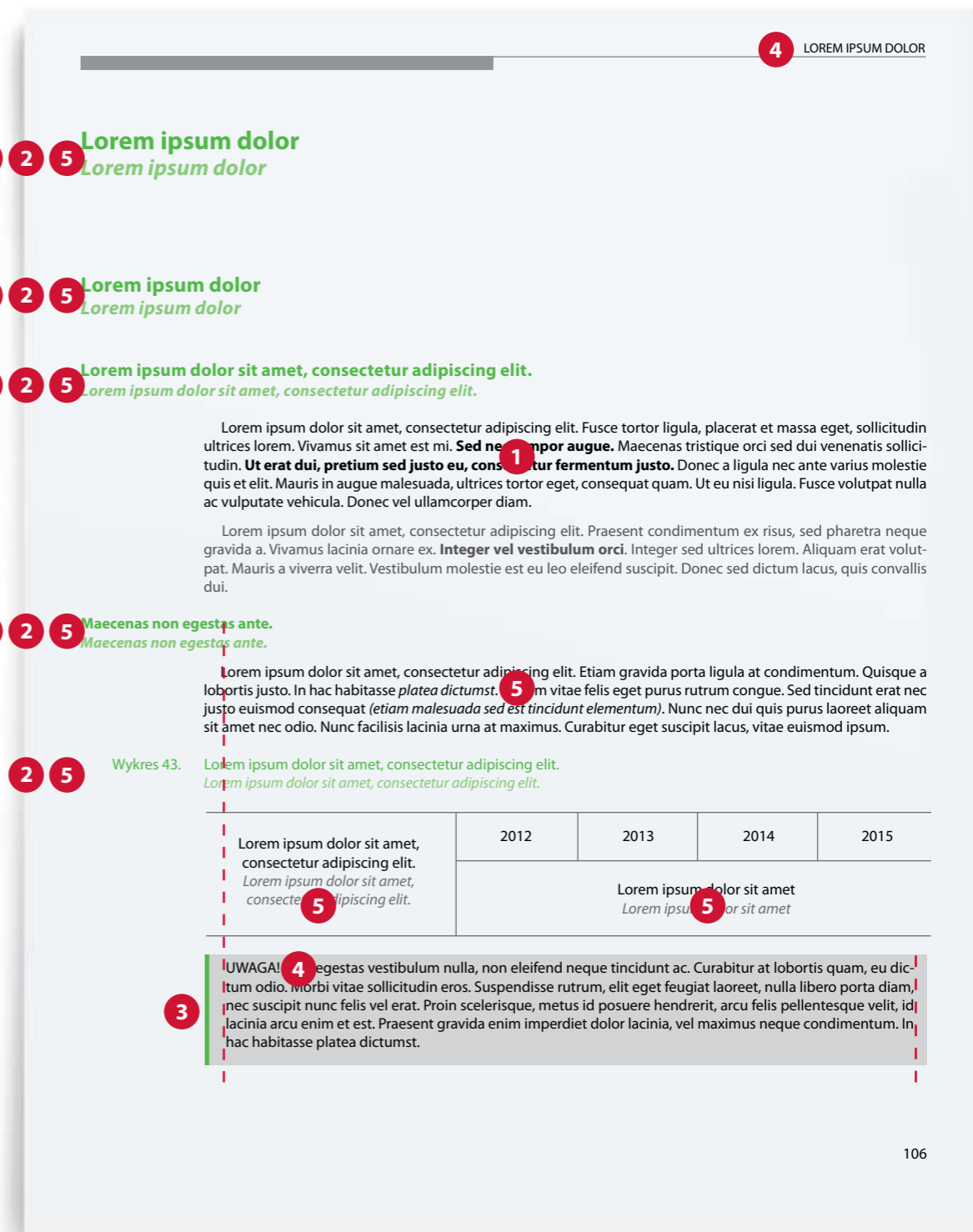
4 Wersaliki

W niektórych przypadkach dopuszcza się zastosowanie wersalików do wyróżnienia np. tytułu na paginacji lub krótkich pojęć w tekście. Nie stosuje się wersalików do wyróżnienia tekstów ciągłych.

5 Kursywa

Pochylenie używane jest głównie w tytułach obcojęzycznych i krótkich tekstach tłumaczeń w tablicach, wykresach i mapach. Nie stosujemy pochyleń jako wyróżnika w długich tekstach ciągłych. Dopuszcza się dodatkowo stosowanie kursywy dla cytatów oraz pojęć i wtrąceń pisanych w nawiasie.

3.8.1. Przykładowe zastosowanie wyróżnień w profesjonalnych składach tekstu



— Wyróżnienia stosowane w dokumentach biurowych il.3.8.2.

1 Pogrubienie

Podstawową metodą wyróżnienia w tekstach ciągłych dokumentów biurowych jest pogrubienie krótkiego fragmentu tekstu lub wyrażenia (zastosowanie odmiany pogrubionej w stosunku do tekstu podstawowego). Pogrubienie stosujemy także do wyróżnienia tytułów.

2 Kolorystyka

W tekstach dokumentów biurowych nie stosuje się wyróżnień tekstu kolorem. Wyjątkiem są wyróżnienia tłumaczeń tekstów obcojęzycznych pisanych szarością 65% (-35% czerni). Zamiast tego, w dokumentach biurowych na białym tle, stosujemy „podświetlenia” – wypełnienie kolorem wiersza za literą. Zalecane jest stosowanie szarości w przedziale 10–20% czerni lub kolorów wskazanych jako podstawowe dla systemu identyfikacji. Można tak wydzielać fragment w tekście ciągłym o dowolnej długości.

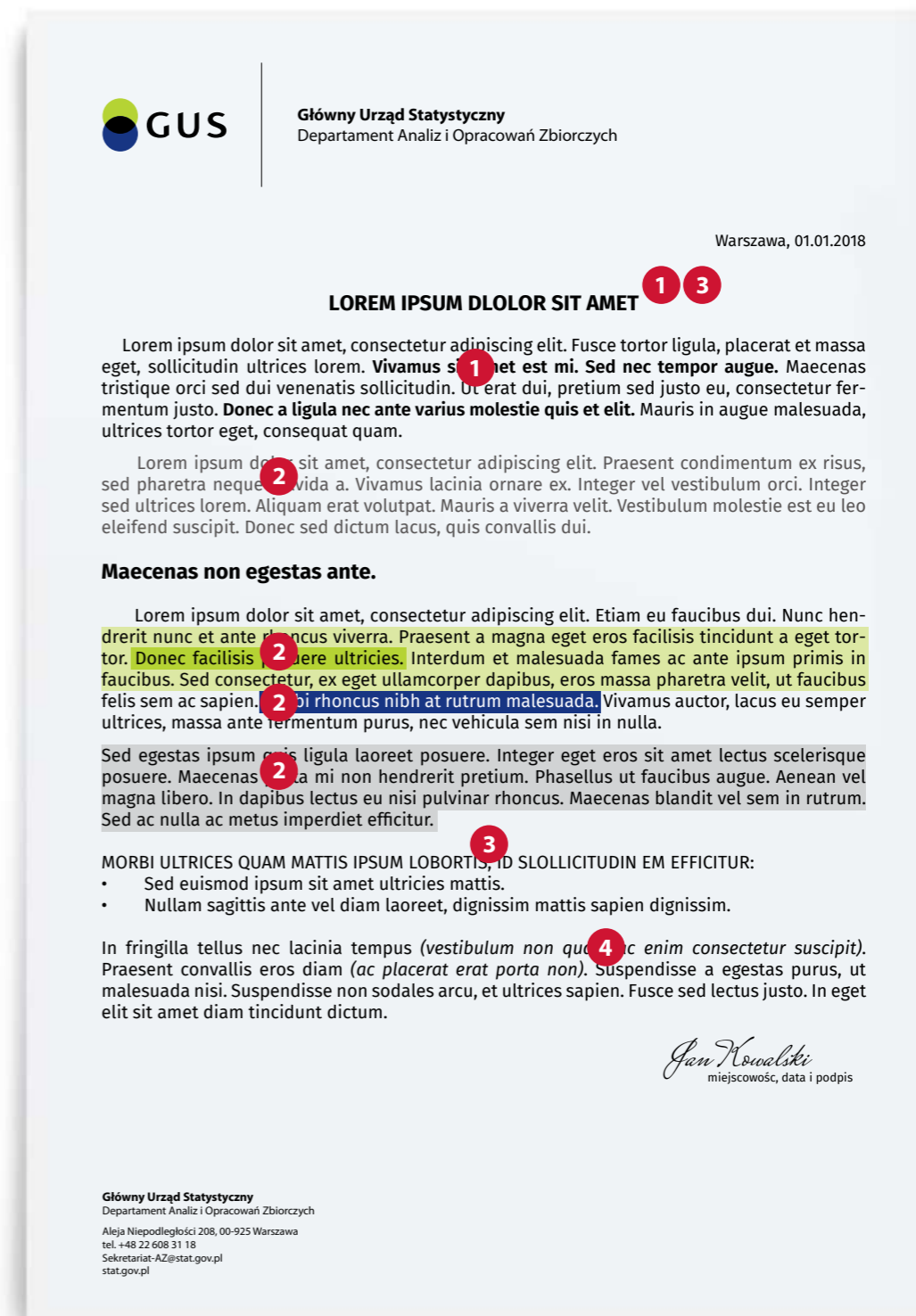
3 Wersaliki

Dopuszcza się zastosowanie wersalików do wyróżnienia tytułów lub krótkich pojęć w tekście. Nie stosuje się wersalików do wyróżnienia fragmentów w tekście ciągłym.

4 Kursywa

Pochylenie używane jest głównie w tytułach obcojęzycznych i krótkich tekstach tłumaczeń. Nie stosujemy pochyleń jako wyróżnika w tekstach ciągłych. Dopuszcza się dodatkowo stosowanie kursywy dla cytatów oraz pojęć i wtrąceń pisanych w nawiasie.

3.8.2. Przykładowe zastosowanie wyróżnień w dokumentach biurowych



Punktory

W profesjonalnym składzie tekstu i pismach biurowych stosuje się punktory obrazkowe, numeryczne i literowe.

— Punktory obrazkowe il.3.9.1.

Jako punktory obrazkowe stosuje się kropki ze zbioru znaków specjalnych. Odnoszą się one do znaku graficznego w logo GUS i mogą występować w kolorze tekstu lub w kolorach Systemu Identyfikacji Wizualnej. Poszczególne poziomy różnicuje się wielkością i/lub kolorem punktora.

— Punktory numeryczne il.3.9.2.

Punktory numeryczne dzielą się na punkty i podpunkty.

— Punktory literowe il.3.9.3.

Punktory literowe dzielą się na dwa typy: a), b), c), oraz a., b., c. ...

— Punktory mieszane il.3.9.4.

Punktory numeryczne, literowe i obrazkowe mogą występować naprzemiennie.

3.9.1. Przykładowe zastosowanie punktorów obrazkowych

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit:

- Nullam nisl mi, pellentesque vel tortor nec, placerat venenatis tortor.
- Mauris ut nisi sit amet ligula aliquam mollis vel quis nisl.
 - Cras varius vel libero at ultricies.
 - Mauris diam nulla, sagittis mollis sem ut, lacinia dapibus diam.
- Vestibulum gravida leo a augue lobortis, vel aliquam velit gravida.

3.9.2. Przykładowe zastosowanie punktorów numerycznych

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit:

1. Nullam nisl mi, pellentesque vel tortor nec, placerat venenatis tortor.
2. Mauris ut nisi sit amet ligula aliquam mollis vel quis nisl.
 - 2.1. Cras varius vel libero at ultricies.
 - 2.2. Mauris diam nulla, sagittis mollis sem ut, lacinia dapibus diam.
3. Vestibulum gravida leo a augue lobortis, vel aliquam velit gravida.

3.9.3. Przykładowe zastosowanie punktorów literowych

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit:

- a) Nullam nisl mi, pellentesque vel tortor nec, placerat venenatis tortor.
- b) Mauris ut nisi sit amet ligula aliquam mollis vel quis nisl.
 - a. Cras varius vel libero at ultricies.
 - b. Mauris diam nulla, sagittis mollis sem ut, lacinia dapibus diam.
- c) Vestibulum gravida leo a augue lobortis, vel aliquam velit gravida.

3.9.4. Przykładowe zastosowanie punktorów mieszanych

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit:

1. Nullam nisl mi, pellentesque vel tortor nec, placerat venenatis tortor.
2. Mauris ut nisi sit amet ligula aliquam mollis vel quis nisl.
 - a. Cras varius vel libero at ultricies.
 - b. Mauris diam nulla, sagittis mollis sem ut, lacinia dapibus diam.
 - Vestibulum gravida leo a augue lobortis, vel aliquam velit gravida.
 - Vivamus mattis sapien gravida lectus egestas congue.
3. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus.